

Σελ. 102

ΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ
ΟΞΦΟΡΔΗΣ ΚΑΙ ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟΥ

Κατά τόν παρελθόντα 'Ιούλιον καί 'Αύγουστον συνεκροτήθησαν ἐν 'Οξφόρδῃ καί 'Εδιμβούργῳ τῆς 'Αγγλίας δύο μεγάλα Χριστιανικά συνέδρια, ἐν οἷς παρέστησαν ἀντιπρόσωποι καί τῶν 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν. Ὁ κύριος σκοπός τῶν συνεδρίων τούτων ὑπῆρξεν ἡ ἐξέτασις κατὰ πόσον θά ἠδύνατο νά ἐπιτευχθῇ μία οἰκουμενική ἐνότης ἠθική καί δογματική τοῦ ἀπό τόσων αἰῶνων διεσπασμένου χριστιανισμοῦ ἐνότης ἐπιβαλλομένη ὑπό τῆς ἐντολῆς αὐτοῦ τοῦ Κυρίου "ἵνα πάντες ἐν ὧσιν".

ἡ Νέα Σελία Ἰουνίου
τόμος ΑΒ' 1937
σ. 580-585
Πάβλος Αγγλίας ἐκ τῆς
ἐκκλησίας

Τῶν συνεδρίων τούτων καί ἐπιμετέσχεν, ὡς καί προηγουμένως ἡ Παπική 'Εκκλησία, ἐν τῇ ἐπιπέσει εἰς τέσσαρας Καθολικούς "παρτηρητίς" νά παρακολουθῆται καί τὰς συνεδρίασις ἀρχητέρας χωρῆς ἐπιπέσει νά πετέχωνται ἀπὸ ἐξέτασις.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τό ἐν 'Οξφόρδῃ παγκόσμιον Χριστιανικόν συνέδριον ἀπσχόλησε τό γενικόν θέμα περί τῶν σχέσεων 'Εκκλησίας καί Πολιτείας, ὅπερ ὑποδιηρέθη εἰς τὰ ἑξῆς : α) 'Εκκλησία καί Ἔθνος, β) 'Εκκλησία καί Κράτος, γ) 'Εκκλησία καί Ἔθνος καί Κράτος ἐν σχέσει πρὸς τήν οἰκονομικήν ζωήν καί τήν ἐκπαίδευσιν καί δ) ἡ στάσις τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὰς διεθνεῖς σχέσεις καί πρὸς τόν πόλεμον.

Τό δέ ἐν 'Εδιμβούργῳ συγκληθέν συνέδριον διηρέθη εἰς τέσσαρα τμήματα, ἰσάριθμα πρὸς τὰ τέσσαρα ὑπό ἐξέτασιν καί ἀπόφασιν δογματικά θέματα, ἅτινα ἦσαν : α) ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, β) ἡ 'Εκκλησία καί ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, γ) ἡ Ἰερωσύνη καί τὰ μυστήρια καί δ) ἡ μυστηριακή κοινωνία.

Τά ἐπ' αὐτῶν ὀριστικά πορίσματα τῶν ἐπιτροπῶν ἀνεκοινώθησαν εἰς τὰς συνεδρίας τῆς ὁλότητος τῶν μελῶν τοῦ συνεδρίου καί ἐγένοντο δεκτά μετὰ τινων παρατηρήσεων καί τροποποιήσεων. Ἐπί τῶν πορισμάτων τούτων

τῶν καί εἰς τήν κρίσιν τῶν ὀρθοδόξων ὑποβληθέντων τεσσάρων ψηφισμάτων τοῦ ἐν Ἐδιμβούργῳ συνεδρίου τῆς παγκοσμίου Ὄργανώσεως "Πίστεως καί Διοικήσεως" (*Faith and Order*) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων Γερμανός ἐκ προσώπου τῆς ομάδος τῶν ὀρθοδόξων ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀντιπροσώπων ἀνεκοίνωσεν τήν ἀκόλουθον ἐπίσημον δήλωσιν περὶ τῶν ἀντιλήψεων τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς πρὸς τὰ σημεῖα ὁμοφωνίας ἢ διαφωνίας, ἀναγνωσθεῖσαν μὲν Ἀγγλιστί, ἀθήμερόν δέ μεταφρασθεῖσαν εἰς τὴν Γερμανικὴν καὶ Γαλλικὴν.

"Ἐχω τὴν τιμὴν ἐν ὀνόματι τῶν ἐνταῦθα παρόντων ὀρθοδόξων ἀντιπροσώπων νά προβῶ εἰς τὴν ἐξῆς δήλωσιν:

Ι. οἱ ὀρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι οἱ ἐκλεγέντες ὑπὸ τῶν οἰκείων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἵνα μετὰσχῶσι τοῦ Β' παγκοσμίου συνεδρίου "Πίστεως καὶ Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως" ἐκφράζουσι πρό παντός ἄλλου τὴν ἐαυτῶν ἱκανοποίησιν καὶ χαρὰν διὰ τὴν ἐν τῷ συνεδρίῳ τούτων συνάντησίν των μεθ' ἑαυτῶν τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, τῶν ἐκ τῶν ἐκτετρακλιτύλων τῆς ἄλλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

οἱ ὀρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι οὐ μόνον συμμετέσχον ζωηρῶς τῶν συζητήσεων τῆς γενικῆς συνελεύσεως καὶ τῶν τμημάτων, ἀλλ' ἔλαβον ἐνεργὸν μέρος καὶ εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοῦ παρόντος συνεδρίου.

Ἀναγνωρίζομεν εὐγνωμόνως ὅτι πάσης ἐπιθυμητῆς ἐτύχομεν εὐκαιρίας, ἵνα ἐκφράσωμεν τὰς θρησκευτικὰς ἡμῶν πεποιθήσεις εἴτε διὰ διασαφήσεων εἴτε διὰ συζητήσεων. Οὐχ ἥττον ὅμως παρακαλοῦμεν, ὅπως συγχωρήσητε ἡμῖν ἕνα ἐν πάσῃ εἰλικρινεῖα δηλώσωμεν, ὅτι ἐνίοτε ἢ μᾶλλον πολὺ συχνά ἢ μορφή τῶν τελικῶν διατυπώσεων τῶν ψηφισμάτων δέν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς ἡμετέρας ἀντιλήψεις. Γενικότητες καὶ χρήσις γλώσσης κατὰ τό μᾶλλον ἢ ἥττον ἀφηρημένης δέν ἱκανοποιοῦσιν ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους.

Πεποίθαμεν, ὅτι καλλίτερον ὑπηρετεῖται ἡ ἀλήθεια, ὅταν ἐν ταῖς θρησκευτικαῖς συζητήσεσι σαφῶς ἐκτίθενται αἱ διαφοραὶ καὶ ὅτι μεγάλη εἶναι

ἡ ἀξία τῆς ἐπί τοιαύτης βάσεως διαπιστουμένης συμφωνίας.

2. Ἐπιμελής μελέτη τῶν ὑπό τὴν κρίσιν τοῦ συνεδρίου τεθειμένων ψηφισμάτων ἀποδεικνύει, ὅτι ταῦτα ἐκφράζουσι θεμελιώδη τινὰ ἐπὶ πολλῶν σπουδαίων σημείων συμφωνίαν ἕταξύ ἡμῶν καὶ τῶν Χριστιανῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. Ἐξ ἄλλου ὁμως περιέχουσι ταῦτα σειρὰν ὅλην δηλώσεων, ἐξ αἱς ὑφίστανται διαφοραὶ τηλικαύτης σπουδαιότητος, ὥστε ἐκρίναμεν ἐπάναγκες νὰ διατυπώσωμεν ἐν σειρᾷ βραχειῶν παρατηρήσεων τὴν Ὁρθόδοξον ἐκδοχὴν ὡς πρὸς τὰ σημεῖα ταῦτα. Νῦν δὲ ἔρχομαι νὰ ἐκθέσω πρὸς ὑμᾶς οὐσιώδη τινὰ ἐπὶ μέρους σημεῖα, ἐν οἷς ταῦτα ἀπομακρύνονται ὅλως ἰδιαιτέρως ἀπὸ τῆς Ὁρθόδοξου θέσεως.

Ἐν τῷ Α΄ ψηφίσματι, τῷ περὶ τῆς χάριτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπετεύχθη κατ' ἀρχὴν συμφωνία ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς χάριτος καὶ ἐπὶ τοῦ ὅτι αὕτη εἶναι θεμελιώδους σημασίας διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν. Ἐνῶ ὁμως συμφωνοῦμεν γενικῶς πρὸς τὸ ψήφισμα τούτο, ἐν τούτοις ἐφιστῶμεν τὴν ὑμετέραν προσοχὴν εἰς τὸν ὅρον ἡμετέρας (οικουμενικῆς). Διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐκφράζει τὴν πατερικὴν θεολογικὴν ἐνέργειαν τῆς Ὁρθοδόξου βουλῆσεως συμμετοχὴν ἐν τῇ ἐπιτεύξει τοῦ ἀσπασμοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Θά ἐπεθυμοῦμεν ἐν τῷ ψηφίσματι νὰ ἐχρησιμοποιεῖται ὡς ἐν λόγῳ ὅρος.

Τὸ Β΄ ψήφισμα παρέχει ἱκανοποιητικὴν ὁμοφωνίαν ὡς πρὸς τὸν ἀποκαλυπτικὸν χαρακτῆρα τῶν ἁγίων γραφῶν. Ἡ δὲ Ὁρθόδοξος διδασκαλία περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς παραδόσεως διευκρινήσασθαι συμφώνως τῇ ὑπό τῶν Ὁρθόδοξων ἐν Λαζάνῃ τε καὶ ἀλλαχοῦ ὑποστηρικθεισῇ θέσει. Ἐξ ἄλλου ὁμως ἐν τῷ β' τμήματι τοῦ ψηφίσματος τούτου ὑπάρχουσι μερικὰ πολὺ σπουδαῖα σημεῖα, πρὸς ἃ δέν δυνάμεθα νὰ συμφωνήσωμεν. Θεωροῦμεν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ οὐχὶ τὸν "λόγον" (δηλ. τὸν τε γραπτὸν καὶ προφορικόν) ὡς τὸ πρῶτιστον διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν. Αἱ γραφαὶ παρεδόθησαν ἡμῖν διὰ τῆς Ἐκκλησίας. εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ πρὸς αὐτὴν καὶ μέσα τῆς χάριτος, ἃν χρῆζει αὕτη ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας. Ἐπειτα ὀφείλομεν ἐν σχέσει πρὸς τὴν συζήτησιν περὶ τῆς "ἀοράτου" Ἐκκλησίας νὰ ὑπομνήσωμεν, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία πιστεύει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ τῇ βά-

σει οὐδιώδους αὐτῆς γνωρίσματος ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι ὀρατὴ καὶ ὅτι μία
μόνον Ἐκκλησία ὀρατὴ ἐπὶ τῆς γῆς δύναται νὰ ὑπάρῃ.

Ἐν τῷ Γ΄ ψηφίσματι ἡ ἕκτασις τῆς ὁμοφωνίας εἶναι πολύ μικρότερα
ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις ψηφίσμασι. Τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ
τῶν ὑπὸ τῶν Ὁρθόδοξων ἀντιπροσώπων τοῦ τμήματος γενομένων παρατηρή-
σεων. Ἡ διαφωνία ἐν σημείοις θεμελιώδους σπουδαιότητος εἶναι πρόδηλος
π.χ. ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῆς ἱερωσύνης καὶ τῆς χειροτονίας, τῆς ἀποστολι-
κῆς διαδοχῆς περὶ τοῦ κύρους αὐτῶν καὶ τέλος ὡς πρὸς τινὰ σημεῖα τῆς
διδασκαλίας περὶ Βαπτίσματος καὶ Θείας Ἐὐχαριστίας, ἅτινα ὡς μοναδικά
μυστήρια ἠξιώθησαν διεξοδικῆς ἐξετάσεως. Ἐπειδὴ εἶναι ὀδύνατον ἐνταῦθα
νὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερείας, ἀρκούμεθα νὰ τονίσωμεν μόνον τὴν μεγά-
λην σπουδαιότητα, ἣν ἐξ ὑπαρχῆς ἀποδίδει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τό
μυστήριον τῆς ἱερωσύνης, τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον, κατὰ τὴν Ὁρθόδοξον
ἀντίληψιν, ἡ ἔγκυρος τέλεσις αὐτῆς τῶν ἄλλων μυστηρίων (ἐξαιρέσει μό-
νον τοῦ Βαπτίσματος) ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς ἰσχύος ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ μυστηρίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπίσης θεωροῦμεν νὰ ὑποστηρίξωμεν ὅτι τὴν ἀγία(σιν) ἑκκλησίαν τῆς Ὁρθόδο-
ξου Ἐκκλησίας συμμερίζονται οἱ ὀνομάζοντες ἑαυτοὺς καθολικοὺς
καὶ ἐμμένοντες εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰ ἔθιμα τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλη-
σίας.

Μεταβαίνοντες εἰς τὸ Δ΄ ψήφισμα θέλομεν νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ἡμεῖς ἐμ-
μένομεν εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ μυστηριακὴ κοινωνία (κοινωνία) πρέπει νὰ
θεωρηθῇ ὡς τὸ ἐπιστέγασμα γνησίας καὶ πραγματικῆς ἐνώσεως, ἐφ' ὅσον
θά ἔχη αὐτὴ ἐπιτευχθῇ διὰ θεμελιώδους συμφωνίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς
πίστεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως. Μυστηριακὴ ἐπικοινωνία δὲν
εἶναι δυνατόν νὰ λογισθῇ ὡς μέσον πρὸς ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ὡς πρὸς
δὲ τὸ ἕτερον κατ' ἐξοχὴν σπουδαῖον μέρος τοῦ ἐν λόγῳ ψηφίσματος, δηλ.
τὸ περὶ τῆς κοινωνίας τῶν ἁγίων, ἀναγνωρίζομεν, ὅτι ἐν τῇ συζητήσει
περὶ τῆς τιμῆς πρὸς τὴν Παναγίαν Παρθένον, τὴν Θεοτόκον καὶ πρὸς τοὺς
ἁγίους ἐγένοντο πολύτιμα βήματα πρὸς τὰ πρόσω, οὐχ ἧττον ὅμως παραμέ-
νουσιν οὐσιώδεις διαφοραί, ἔνεκα τῶν ὁποίων οἱ Ὁρθόδοξοι ἠναγκάσθημεν

0
ἐν ἰδίαις σημειώσεσι νά σημειώσωμεν τὰς διῖσταμένας διδασκαλίας ἡμῶν.

4. Ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι, οἱ ἐμμένοντες πιστοὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῆς παλαιᾶς τῆς ἀδαιρέτου Ἐκκλησίας τῶν ἐπτὰ Οἰκουμενικῶν συνόδων τῶν 8 πρώτων αἰώνων, ἐμφορούμεθα τῆς πεποιθήσεως, ὅτι μόνον ἡ δογματικὴ διδασκαλία τῆς "ἀρχαίας Ἐκκλησίας" οἶαν ἐξυρίσκομεν αὐτὴν ἐν ταῖς ἀγίαις Γραφαῖς, ἐν τῷ συμβόλῳ τῆς πίστεως, ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν τῶν Οἰκουμενικῶν συνόδων καὶ ἐν ὄλῳ τῷ βίῳ τῆς ἀδαιρέτου Ἐκκλησίας, θά ἡδύνατο νά παράσχη ἀσφαλῆ βάσιν πρὸς συζήτησιν ἀποτελεσματικὴν καὶ ὀρθὴν ἐπὶ τῶν δογματικῶν καὶ θεολογικῶν προβλημάτων. Ἐπειτα ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι τονίζομεν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἀκριβεῖας καὶ τοῦ συγκεκριμένου ἐν τῇ διατυπώσει τῆς πίστεως, διότι πεποιθήμεν, ὅτι διφορούμεναι, περιληπτικαὶ καὶ ἀόριστοι διατυπώσεις τῆς πίστεως εἶναι μόνον πενιχρᾶς σπουδαιότητος, ἀλλὰ καὶ θέμεθα εἰς ἀόριστους καὶ ἀφηρημένους ὅρους, οἵτινες χρησιμεύουσιν ὅπως ταυτίσωσι πρὸς ἀλλήλας πραγματικῶς διαφόρους ἀντιλήψεις ἐπιθεωρητικῆς διδασκαλίας. Ὅθεν ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι θεωροῦμεν ὡς κριτικὴν ἡμῶν ἐπὶ τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν συνειδήσεων ἡμῶν νά δηλώσωμεν ἐν τῇ ἐπισημοῦσιν ὀρθότητι καὶ ταπεινοφροσύνη ὅτι ψηφίσματα ἐν τοιαύτῃ ἀόριστῇ καὶ ἀφηρημένῃ γλώσσῃ ἴσως νά ἐξυπηρετῶσι τὴν ἔνωσιν Ἐκκλησιῶν, ἐχουσῶν τὰ αὐτὰ οὐσιώδη γνωρίσματα, ἐν τούτοις, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ εὐρυτέρου σκοποῦ, δι' ὃν χρησιμοποιοῦνται παραμένουσι ταῦτα ἐντελῶς ἀνωφελῆ πρὸ πάντων ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

5. Διὰ τοῦτο οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι ἀναμνησκόμεθα ἀναποφεύκτως τοῦ ὑπὸ τῶν Ὁρθόδοξων ἀντιπροσώπων τοῦ ἐν Λαζάρην παγκοσμίου συνεδρίου λεχθέντος, ἥτοι ὅτι ἡ τῶν Χριστιανικῶν καθόλου Ἐκκλησιῶν ἔνωσις θά ἡδύνατο ἴσως νά ἐπισπευσθῆ, ἐάν κατ' ἀρχὴν ἐπετυγχάνετο ἡ ἔνωσις τοιούτων Ἐκκλησιῶν, αἵτινες μεταξύ των ὁμοιάζουσι κατὰ πολὺ. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον θά ἡδύνατο νά προαχθῆ ἡ βαθμιαία μεταξύ τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν προσέγγισις. Τὰ εὐχάριστα γεγονότα, ἅτινα νῦν εἰς διάφορα τῆς Χριστιανώσυνης τμήματα ἐπετεύχθησαν, ἀφοῦ Ἐκκλησίαι συγγενεύουσαι πρὸς ἀλλήλας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἐπανασυνεδέθησαν ἢ εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς πρὸς ἔνωσησιν ἀγούσης ὁδοῦ, ἔτε-
ραι δὲ βαίνουσιν εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλας προσέγγισιν διὰ φιλικῆς ἐπικοι-
ωνίας, πάντα ταῦτα πληροῦσιν ἡμᾶς τῆς ἐλπίδος καὶ ἐνθαρρύνουσιν ἡμᾶς
ὅπως ἐξακολουθήσωμεν τὰς πρὸς μίαν τελειωτικὴν πάντων τῶν Χριστιανῶν
ἔνωσησιν προσπαθείας ἡμῶν.

Ἄδελφοί ! Μετὰ τὴν δῆλωσιν ταύτην, ἣν ἐποιήσαμεθα, ἵνα οὕτω ἱκα-
νοποιήσωμεν τὴν φωνὴν τῆς ἡμετέρας συνειδήσεως, θεωροῦμεν ἡμᾶς αὐτούς
ὑποχρεωμένους, πλήρεις χαρᾶς, διὰ τινων εἰσέτι λέξεων γὰ τονίσωμεν ὅπ-
οσον μέγα κέρδος ἀπεκομίσασμεν ἐκ τῆς καθημερινῆς ἐπαφῆς μεθ' ὑμῶν, τῶν
ἀντιπροσώπων ἑτέρων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐρηνοῦμεν μεθ' ὑμῶν τὸν
κατατεμαχισμόν τοῦ ἀρράφου χιτῶνος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πο-
θοῦμεν μεθ' ὑμῶν, ὅπως τὰ μέλη τοῦ ἐνός σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐπανασυνδεθῶ-
σι πρὸς ἀλλήλα καὶ δεόμεθα, ἵνα καὶ ἡμεῖς, καθ' ἑκάστην ἐν ταῖς ἱεραῖς
ἡμῶν συνάξεσιν ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐν τῇ μεθ' ὑμῶν ἐπικοινωνίᾳ προσέλαβεν ἡμῶν πνευματικὴ παρηγορία καὶ
ἀντιδοχὴ, εἰ ἂν καὶ ἐν τῇ πίστει ἡμῶν εἴτι μᾶλλον ἐνισχύθημεν, ἐφ' ὅσον
μεθ' ὑμῶν ἐγνωρίσαμεν τὸν ἐνδοξαρισμόν, "ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως
ἀρχηγόν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέ-
μεινε σταυρόν, ἀίσχυνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ
κεκάθηκεν" (Ἐβρ. ΙΒ, 2). Ἡσθάνθημεν ἐνταῦθα, μετ' ἀνανεουμένης δυνάμεως
τὴν μεγάλην σημασίαν, ἣν ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία ἀποδίδει εἰς τὴν μεταξὺ
ἡμῶν ἀγάπην ὡς τὴν προϋπόθεσιν τὴν ἱκανοῦσαν ἡμᾶς πρὸς κοινὴν τῆς πί-
στεως ὁμολογίαν, "Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν
Πατέρα, Υἱόν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα".

Μεθ' ὑμῶν ἀναπαριστῶμεν εἰς τὴν ἡμετέραν μνήμην, ὅτι ἡ ἀνύψωσις πρὸς
συμμετοχὴν εἰς τὸν σταυρόν, τὸν θάνατον καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ὀρθὴ ὁδὸς πρὸς ἔνωσησιν. Διότι παρ' ὅλας τὰς
διαφοράς ἡμῶν, ὁ κοινός ἡμῶν ἀρχηγός καὶ Κύριος εἶναι εἷς, ὁ Ἰησοῦς
ὅστις θέλει ὀδηγήσῃ ἡμᾶς εἰς αἰεὶ στενωτέραν συνεργασίαν διὰ τὴν οἰκο-
δομήν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. "Μέχρι καταντησωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνό-

τητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον
εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ" (Ἐφ. 4,13)

Γερμανός Μητροπολίτης Θυατείρων
(Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον)

Νικόλαος Μητροπολίτης Ἀξώμης

Μ.Κωνσταντινίδης Ἀρχιμανδρίτης

Ἀθηναγόρας Καβάδας Ἀρχιμανδρίτης
(Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας,
Ἱεροσολύμων καὶ Ἐκκλησία Κύπρου)

Ἀντώνιος Βάσχιρ Ἀρχιεπίσκοπος
(Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας)

Ἀμίλκας Ἀλιβιζᾶτος καὶ Π.Μπρατσιώτης
(Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος)

Στέφανος Ἀρχιεπίσκοπος Σόφιας

Εὐλόγιος Μητροπολίτης

Σερβίου Ἐπίσκοπος

Στέφανος Βασίλειος Πρωτοπρεσβύτερος
(Ἡ ἐν ὑπερορίᾳ Ἐκκλησία τῶν Ρώσων)

Σέργιος Βερνίκας Πρωτοπρεσβύτερος

Γεώργιος Βαρνίφσκυ Καθηγητὴς Πρεσβύτερος

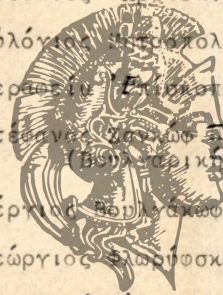
Κασσιανός Ἀρχιμανδρίτης

Λέων Ζάνδερ

Ν. Ἀρσένιεφ
(Ἡ ἐν ὑπερορίᾳ Ἐκκλησία τῶν Ρώσων)

Ἰωάννης Γιάνσον Πρωτοπρεσβύτερος
(Δακτονία)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ